

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Бердянський державний педагогічний університет**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА**  
**«ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ У**  
**ТРАВМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОПЕДІЇ»**

**Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

**за спеціальністю: 227 Фізична терапія, ерготерапія**

**галузь знань: 22 Охорона здоров'я**


**кваліфікація: бакалавр фізичної терапії, ерготерапії**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

**вченою радою БДПУ від «30» червня**  
**2021 р.**

**протокол № 11/3.4**

**Освітня програма вводиться в дію з**  
**01.09.2021 р.**

**Ректор**  **І. Г. Богданов**  
**(наказ № 60 від «31» серпня 2021 р.)**



**Бердянськ**  
**2021**

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ**  
**освітньо-професійної програми**  
**«Фізична терапія, ерготерапія у травматології та ортопедії»**


**СХВАЛЕНО**

Методичною радою БДПУ

від «17» червня 2021

(протокол № 10)


Голова

 Ольга ГУРЕНКО

**ПОГОДЖЕНО**

начальник навчального

відділу БДПУ

 Ольга ШУБІНА

«16» червня 2021

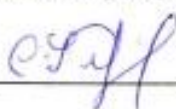
**Рекомендовано**

Вченою радою факультету фізичної  
культури, спорту та здоров'я людини

від «22» лютого 2021

(протокол № 9)

декан факультету

 (Сергій КУШНІРЮК)


**Ініційовано**

Кафедою біології, здоров'я людини  
та фізичної реабілітації


протокол № 6

від «16» лютого 2021

завідувач кафедраю

 (Світлана ХАТУНЦЕВА)

Гарант освітньо-професійної програми

 (Віталій ГНАТЮК)

## ПЕРЕДМОВА

До освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія у травматології та ортопедії», першого рівня вищої освіти, за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, галузі знань 22 Охорона здоров'я внесено зміни згідно з рішенням 1/2 вченої ради БДПУ від 11.08.22.

На виконання статті 10 Закону України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту» (далі – Закон України «Про вищу освіту»), на основі постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», з урахуванням змін переліку спеціальностей згідно постанови Кабінету Міністрів України від 1 лютого 2017 р. № 53 та Стандарту вищої освіти України: першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419, розроблено освітньо-професійну програму (ОПП) та навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» освітньої кваліфікації «Бакалавр фізичної терапії, ерготерапії», професійної кваліфікації «Асистент фізичного терапевта», «Асистент ерготерапевта».

### Розроблено робочою групою у складі:

**Віталій ОСПОВ**, кандидат наук з фізичного виховання та спорту (24.00.03 фізична реабілітація), доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету, гарант освітньо-професійної програми;

**Світлана ХАТУНЦЕВА**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету;

**Віталій ГНАТЮК**, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету;

**Світлана КАРА**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету;

**Анастасія ЄФІМОВА**, магістр фізичної реабілітації, старший викладач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету.

**Катерина ЦИВКА**, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» Бердянського державного педагогічного університету.

**Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:**

**Євгеній МИХАЛЮК**, завідувач кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я Запорізького державного медичного університету.

**Світлана ЛОСЕВСЬКА**, лікар фізичної та реабілітаційної медицини (ФРМ), лікар-невропатолог вищої категорії, завідувачка реабілітаційним відділенням КНП БМР "Бердянське Територіальне Медичне Об'єднання".

**1. ПРОФІЛЬ**  
**освітньо-професійної програми**  
**«Фізична терапія, ерготерапія у травматології та ортопедії»**

<b>1. Загальна інформація</b>	
<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</i>	Бердянський державний педагогічний університет Факультет фізичної культури, спорту та здоров'я людини Кафедра біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Бакалавр фізичної терапії, ерготерапії
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія у травматології та ортопедії»
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</i>	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС (3 роки 10 місяців)
<i>Наявність акредитації</i>	
<i>Цикл/рівень</i>	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQFLL – 6 рівень
<i>Передумови</i>	Повна загальна середня освіта; освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра виключно зі спеціальностей 223 «Медсестринство», 224 «Технології медичної діагностики та лікування».
<i>Мова викладання</i>	Українська
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	<a href="http://bdpu.org/opp/">http://bdpu.org/opp/</a>
<b>2. Мета освітньої програми</b>	
Підготовка конкурентноздатних та інтегрованих в європейський науково-освітній простір фахівців з фізичної терапії, ерготерапії з високим рівнем професійної компетентності та соціальної відповідальності, які володіють знаннями інноваційного характеру, що ґрунтуються на кращих вітчизняних і зарубіжних практиках у сфері реабілітаційної медицини; уміннями їх практичного застосування щодо раннього та ефективного повернення людини після травми чи захворювання до повноцінної життєдіяльності відповідно до її бажань і потреб в умовах навколишнього, соціального та культурного середовища.	
<b>3. Характеристика освітньої програми</b>	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</i>	Галузь знань – 22 Охорона здоров'я. Спеціальність – 227 Фізична терапія, ерготерапія. <b>Об'єкти вивчення та діяльності:</b> рухові функції та активність людини, їх порушення та корекція з метою відновлення повноцінної життєдіяльності відповідно до бажань і потреб людини в умовах довкілля. <b>Цілі навчання:</b> підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем

	<p>із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.</p> <p><b>Теоретичний зміст предметної області:</b> знання для відновлення та запобігання втрати рухових функцій та активності людини: медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних та дисциплін професійної підготовки; вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності; законодавчої бази; комунікацій у професійній сфері; основ ділового спілкування, основ ділової іноземної мови (мов); професійних компетенцій, прав та обов'язків; основних положень етики.</p> <p><b>Методи, методики та технології:</b> спостереження, опитування, тестування та вимірювання у фізичній терапії та ерготерапії; обробки інформації; планування та реалізації заходів фізичної терапії та ерготерапії; вербального і невербального спілкування; надання долікарської допомоги.</p> <p><b>Інструменти та обладнання</b> для контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; тестування та вимірювання у фізичній терапії та ерготерапії; проведення заходів фізичної терапії та ерготерапії; технічні допоміжні засоби пересування та самообслуговування.</p>
<p><i>Орієнтація освітньої програми</i></p>	<p>Освітньо-професійна програма, яка орієнтується на стандарт вищої освіти зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, досягнення вітчизняних і зарубіжних практик у сфері фізичної терапії, ерготерапії та Світові стандарти підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії (World Confederation for Physical Therapy «Guideline for standards of physical therapy practice»; «Guideline for physical therapist professional entry level education»).</p>
<p><i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i></p>	<p>Спеціальна вища освіта і професійна підготовка фахівців у галузі охорони здоров'я зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми пов'язані з порушеннями функцій органів та систем людського організму, що передбачає застосування положень, теорій та методів медичних, біологічних, соціальних, психологічних і педагогічних наук.</p>
<p><i>Особливості програми</i></p>	<p>Освітня програма передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>підготовку конкурентноздатних та інтегрованих в європейський науково-освітній простір фахівців здатних до командної роботи в мультидисциплінарному професійному середовищі;</li> <li>обов'язкове поглиблене вивчення дисциплін, які враховують специфіку професійної діяльності фахівців з реабілітації, здатних вирішувати практичні проблеми, пов'язані з руховими дисфункціями внаслідок ушкодження нервової, дихальної, серцево-судинної систем та опорно-рухового апарату;</li> <li>клінічну практику в базових спеціалізованих напрямках клінічної діяльності фізичного терапевта, ерготерапевта: кардіології та пульмонології, травматології та ортопедії, неврології, яка проводиться на базі медичних і санаторно-курортних закладів м. Бердянська;</li> <li>наявність широкого переліку вибіркових дисциплін, який дає можливість студенту сформуванню власну траєкторію навчання;</li> <li>складання випускниками підсумкової атестації у вигляді стандартизованого тестового іспиту «Крок», який проводиться Центром тестування при МОЗ України.</li> </ul>

<b>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	<p>Випускники спроможні обіймати посади, кваліфікаційні вимоги яких передбачають наявність ступеня бакалавра фізичної терапії, ерготерапії, у суб'єктах господарювання, що здійснюють такі види економічної діяльності (за КВЕД ДК 009:2010):</p> <p>86.10 Діяльність лікарняних закладів  93.12 Діяльність спортивних клубів  93.13 Діяльність фітнес-центрів.</p> <p>Випускники можуть займати, зокрема, такі первинні посади (за КВЕД ДК 003:2010):</p> <p>3226 Асистент фізичного терапевта  3226 Асистент ерготерапевта  3226 Масажист  3226 Масажист спортивний</p>
<i>Подальше навчання</i>	<p>Випускники мають право продовжити навчання на другому рівні вищої освіти та здобувати ступінь «магістр». Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
<b>5. Викладання та оцінювання</b>	
<i>Викладання та навчання</i>	<p>Освітній процес здійснюється на засадах студентоцентризму, компетентнісного підходу, партнерства науково-педагогічних працівників і студентів, самоосвіти, проблемно-орієнтованого навчання, інтеграції навчальної та наукової діяльності, професійної спрямованості.</p> <p>Аудиторні заняття проводяться у вигляді лекцій, практичних і лабораторних занять, індивідуальних занять, консультацій, факультативів.</p> <p>Самостійна робота студентів включає самостійне опанування освітніх компонентів, індивідуальні завдання, у т. ч. курсове проектування.</p> <p>Залучення до проведення навчальних занять кваліфікованих практикуючих фахівців.</p>
<i>Оцінювання</i>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролюми.</p> <p>Поточний контроль включає: опитування, доповіді на практичних заняттях, тестові завдання, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, виконання завдань на лабораторному та тренажерному обладнанні, інші види індивідуальних та групових завдань.</p> <p>Підсумковий контроль дозволяє визначити ступінь досягнення здобувачами вищої освіти запланованих освітньою програмою результатів навчання і проводиться у формі заліків або екзаменів з урахуванням суми накопичених протягом вивчення навчальних дисциплін балів, а також захисту курсових робіт і звітів з практики.</p> <p>Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти впродовж семестру застосовується внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення кожної навчальної дисципліни в цілому, захисту курсової роботи, звіту з практик їх результати переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.</p>

<b>6 . Програмні компетентності (за стандартом МОН)</b>	
<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<p><b>ЗК 01.</b> Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p><b>ЗК 02.</b> Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><b>ЗК 03.</b> Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p><b>ЗК 04.</b> Здатність працювати в команді.</p> <p><b>ЗК 05.</b> Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p><b>ЗК 06.</b> Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p><b>ЗК 07.</b> Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p><b>ЗК 08.</b> Здатність планувати та управляти часом.</p> <p><b>ЗК 09.</b> Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p><b>ЗК 10.</b> Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><b>ЗК 11.</b> Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p><b>ЗК 12.</b> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p><b>ЗК 13.</b> Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p><b>ЗК 14.</b> Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p><b>ЗК 15.</b> Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<i>Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)</i>	<p><b>СК 01.</b> Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.</p> <p><b>СК 02.</b> Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.</p> <p><b>СК 03.</b> Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції додатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p><b>СК 04.</b> Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p><b>СК 05.</b> Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.</p> <p><b>СК 06.</b> Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування,</p>



вимірювання та тестування, документувати їх результати.

**СК 07.** Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

**СК 08.** Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

**СК 09.** Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

**СК 10.** Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

**СК 11.** Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

**СК 12.** Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

**СК 13.** Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

**СК 14.** Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

#### **7. Програмні результати навчання (ПРН) (за стандартом МОН)**

**ПРН 01.** Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

**ПРН 02.** Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

**ПРН 03.** Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

**ПРН 04.** Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

**ПРН 05.** Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

**ПРН 06.** Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

**ПРН 07.** Трактувати інформацію про наявні у пацієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

**ПРН 08.** Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

**ПРН 09.** Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

**ПРН 10.** Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

**ПРН 11.** Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

**ПРН 12.** Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

**ПРН 13.** Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

**ПРН 14.** Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

- ПРН 15.** Вербально і не вербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
- ПРН 16.** Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
- ПРН 17.** Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
- ПРН 18.** Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

### 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

<i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</i>	Науково-педагогічний склад, який здійснює освітній процес з реалізації ОПП, повністю відповідає кадровим вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти, а також додатку 3 стандарту вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія для першого (бакалаврського) рівня.
<i>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</i>	Матеріально-технічне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія (Додаток 3). <b>Мінімальне обладнання кабінету доклінічної практики:</b> терапевтичні кушетки; сходи різної висоти; паралельні регульовані бруси; мобільне дзеркало; милиці, палиці, ходунки; крісла колісні різного розміру та ступеню мобільності; еластичні джгути з опором різного ступеню; обтяжувачі на кінцівки і пальці; платформи та диски для тренування балансу, фітболи, тощо; мати, подушки, валики, напіввалики; велоергометр; степпер; гантелі; шведська стінка; тощо. <b>Обладнання кабінету масажу:</b> кушетки масажні з розрахунку 1 кушетка на 2-3 студентів в групі. <b>Мінімальне обладнання для навчання методам вимірювання структурних змін та порушених функцій організму:</b> динамометри; пульсоксиметри; апарати для вимірювання тиску; пульсометри; каліпери; спірометри портативні; гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки – з розрахунку один примірник на 2-3 студентів в групі; ваги; ростомір.
<i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</i>	Навчально-методичні комплекси з освітніх компонентів освітньо-професійної програми представлені в електронному інформаційному середовищі для підтримки навчання в БДПУ <a href="http://edu.bdpu.org/">http://edu.bdpu.org/</a> та репозитарії бібліотеки БДПУ <a href="https://dspace.bdpu.org/handle/123456789/18">https://dspace.bdpu.org/handle/123456789/18</a> у підфонді «Факультет фізичної культури, спорту та здоров'я людини».

### 9. Академічна мобільність

<i>Національна кредитна мобільність</i>	Національна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про Вищу освіту» та угодами між закладами вищої освіти України.
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	На основі двосторонніх договорів між Бердянським державним педагогічним університетом та університетами країн-партнерів.
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не проводиться

## 2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонент ОПП

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
<b>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</b>			
<b>Цикл загальної підготовки</b>			
OK01-ЗП	Історія України	3	екзамен
OK02-ЗП	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	залік/екзамен
OK03-ЗП	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
OK04-ЗП	Соціально-гуманітарні науки (філософія, соціологія, політологія)	6	екзамен
OK05-ЗП	Сучасні інформаційні технології	3	залік
OK06-ЗП	Історія медицини та фізичної реабілітації	3	залік
<b>Цикл професійної підготовки</b>			
OK07-ПП	Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії	4	залік
OK08-ПП	Педагогіка та психологія	5	екзамен
OK09-ПП	Теорія та методика фізичного виховання	5	залік
OK10-ПП	Медичне право та судова медицина	5	залік
OK11-ПП	Латинська мова і медична термінологія	3	залік
OK12-ПП	Нормальна анатомія людини	9	залік/екзамен
OK13-ПП	Загальна фізіологія людини	5	екзамен
OK14-ПП	Біологічна хімія нормальна та рухової активності	5	екзамен
OK15-ПП	Фізіологія рухової активності	4	екзамен
OK16-ПП	Патологічна фізіологія	4	залік
OK17-ПП	Пропедевтика внутрішніх хвороб	4	залік
OK18-ПП	Основи кардіології та пульмонології за професійним спрямуванням	3	залік
OK19-ПП	Терапевтичні вправи	5	екзамен
OK20-ПП	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності серцево- судинної та дихальної системи	5	екзамен
OK21-ПП	Клінічна кінезіологія та мануальні методи фізичної терапії, ерготерапії	6	екзамен
OK22-ПП	Травматологія та ортопедія за професійним спрямуванням	5	екзамен
OK23-ПП	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно- рухового апарату	5	залік
OK24-ПП	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно- рухового апарату	5	екзамен
OK25-ПП	Основи фізіотерапії та масажу	5	залік
OK26-ПП	Долікарська медична допомога	3	екзамен
OK27-ПП	Клінічна психологія, етика і деонтологія	5	екзамен

ОК28-ПП	Неврологія та нейрохірургія за професійним спрямуванням	5	екзамен
ОК29-ПП	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи	5	залік
ОК30-ПП	Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях	6	екзамен
ОК31-ПП	Теорія і технологія оздоровчо-рекреаційної рухової активності	4	залік
ОК32-ПП	Реабілітаційні технології при вадах розвитку в дітей	5	залік
ОК33-ПП	Лікувально-реабілітаційний масаж	4	екзамен
<b>Практика</b>			
ОК34-ПП	Ознайомча практика за профілем майбутньої роботи	3	залік
ОК35-ПП	Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем	6	залік
ОК36-ПП	Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	6	залік
ОК37-ПП	Клінічна практика з лікувального масажу	6	залік
ОК38-ПП	Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при порушенні діяльності нервової системи	6	залік
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент</b>		<b>180</b>	
<b>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</b>			
<b>Дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти</b>			
ВК.01	Дисципліна 1	4	екзамен
ВК.02	Дисципліна 2	4	екзамен
ВК.03	Дисципліна 3	4	залік
ВК.04	Дисципліна 4	4	залік
ВК.05	Дисципліна 5	4	залік
ВК.06	Дисципліна 6	4	залік
ВК.07	Дисципліна 7	4	залік
ВК.08	Дисципліна 8	4	залік
ВК.09	Дисципліна 9	4	залік
ВК.10	Дисципліна 10	5	залік
ВК.11	Дисципліна 11	4	залік
ВК.12	Дисципліна 12	4	залік
ВК.13	Дисципліна 13	4	залік
ВК.14	Дисципліна 14	4	залік
ВК.15	Дисципліна 15	4	залік
<b>Загальний обсяг вибіркового компонент</b>		<b>60</b>	
<b>Загальний обсяг ОПІ</b>		<b>240</b>	

## 2.2. Структурно-логічна схема ОПШ

		I курс		II курс		III курс		IV курс		
		1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр	
<b>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</b>	<b>ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ</b>	OK 1								
		OK 2								
		OK 3								
		OK 4								
		OK 5								
		OK 6								
	<b>ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ</b>	<b>Професійно-практична підготовка</b>	OK 7							
			OK 8							
			OK 9							
			OK 10							
			OK 11							
			OK 12							
			OK 13							
			OK 14							
			OK 15							
			OK 16							
			OK 17							
			OK 18							
			OK 19							
			OK 20							
			OK 21							
		OK 22								
		OK 23								
		OK 24								
		OK 25								
		OK 26								
		OK 27								
		OK 28								
		OK 29								
		OK 30								
		OK 31								
		OK 32								
		OK 33								
	<b>ПРАКТИКА</b>	OK 34								
		OK 35								
		OK 36								
		OK 37								
		OK 38								

## І Р І К   Н А В Ч А Н Н Я

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	кількість кредитів	1 сем	2 сем	Форма підсумкового контролю
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>					
<i>Цикл загальної підготовки</i>					
ОК01-ЗП	Історія України	3,0	3	-	екзамен
ОК02-ЗП	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6,0	3	3	залік/екзамен
ОК03-ЗП	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	3	-	залік
ОК04-ЗП	Соціально-гуманітарні науки (філософія, соціологія, політологія)	6,0	3	3	екзамен
ОК05-ЗП	Сучасні інформаційні технології	3,0	-	3	залік
<i>Цикл професійної підготовки</i>					
ОК07-ПП	Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії	4,0	4	-	залік
ОК08-ПП	Педагогіка та психологія	5,0	5	-	екзамен
ОК09-ПП	Теорія та методика фізичного виховання	5,0	-	5	залік
ОК10-ПП	Медичне право та судова медицина	5,0	5	-	залік
ОК11-ПП	Латинська мова і медична термінологія	3,0	-	3	залік
ОК12-ПП	Нормальна анатомія людини	9,0	4	5	залік/екз
ОК13-ПП	Загальна фізіологія людини	5,0	-	5	екзамен
<i>Практика</i>					
ОК34-ПП	Ознайомча практика за профілем майбутньої роботи	3,0	-	3	залік
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент</b>		<b>60</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	

## І Р І К   Н А В Ч А Н Н Я

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	кількість кредитів	3 сем	4 сем	Форма підсумкового контролю
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>					
<i>Цикл загальної підготовки</i>					
ОК06-ЗП	Історія медицини та фізичної реабілітації	3,0	3	-	залік
<i>Цикл професійної підготовки</i>					
ОК14-ПП	Біологічна хімія нормальна та рухової активності	6,0	5	-	екзамен
ОК15-ПП	Фізіологія рухової активності	4,0	4	-	екзамен
ОК16-ПП	Патологічна фізіологія	4,0	-	4	залік
ОК17-ПП	Пропедевтика внутрішніх хвороб	4,0	4	-	залік

OK18-ПП	Основи кардіології та пульмонології за професійним спрямуванням	3,0	-	3	залік
OK19-ПП	Терапевтичні вправи	5,0	5	-	екзамен
OK20-ПП	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної системи	5,0	-	5	екзамен
<b>Практика</b>					
OK35-ПП	Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем	6	-	6	залік
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент</b>		<b>40</b>	<b>21</b>	<b>21</b>	
<b>Вибіркові освітні компоненти</b>					
ВК	Вибіркові дисципліни	20	8	12	Екзамен/залік
<b>Загальний обсяг вибіркового компонента</b>		<b>20</b>	<b>8</b>	<b>12</b>	
<b>Загальний обсяг</b>		<b>60</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	

### ШРІК НАВЧАННЯ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	кількість кредитів	5 сем	6 сем	Форма підсумкового контролю
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>					
<b>Цикл професійної підготовки</b>					
OK21-ПП	Клінічна кінезіологія та мануальні методи фізичної терапії, ерготерапії	6,0	6	-	екзамен
OK22-ПП	Травматологія та ортопедія за професійним спрямуванням	5,0	5	-	екзамен
OK23-ПП	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	5,0	5	-	залік
OK24-ПП	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	5,0	-	6	екзамен
OK25-ПП	Основи фізіотерапії та масажу	5,0	5	-	залік
OK26-ПП	Долікарська медична допомога	3,0	5		екзамен
OK27-ПП	Клінічна психологія, етика і деонтологія	5,0	-	6	екзамен
<b>Практика</b>					
OK36-ПП	Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	6,0	-	6	залік
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент</b>		<b>40</b>	<b>19</b>	<b>21</b>	
<b>Вибіркові освітні компоненти</b>					
ВК	Вибіркові дисципліни	20	11	9	залік
<b>Загальний обсяг вибіркового компонента</b>		<b>20</b>	<b>11</b>	<b>9</b>	
<b>Загальний обсяг</b>		<b>60</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	

### ІV РІК НАВЧАННЯ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	кількість кредитів	7 сем	8 сем	Форма підсумкового контролю
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>					
<b><i>Цикл професійної підготовки</i></b>					
ОК28-ПП	Неврологія та нейрохірургія за професійним спрямуванням	5,0	5	-	екзамен
ОК29-ПП	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи	5,0	5	-	залік
ОК30-ПП	Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях	5,0	-	6	екзамен
ОК31-ПП	Теорія і технологія оздоровчо-рекреаційної рухової активності	5,0	2	-	екзамен
ОК32-ПП	Реабілітаційні технології при вадах розвитку в дітей	4,0	5	-	залік
ОК33-ПП	Лікувально-реабілітаційний масаж	4,0	4	-	екзамен
<b><i>Практика</i></b>					
ОК37-ПП	Клінічна практика з лікувального масажу	6,0	-	6	залік
ОК38-ПП	Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при порушенні діяльності нервової системи	6,0	-	6	залік
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент</b>		<b>40</b>	<b>18</b>	<b>22</b>	
<b><i>Вибіркові освітні компоненти</i></b>					
ВК	Вибірковий блок В	20	12	8	залік
<b>Загальний обсяг вибірових компонент</b>		<b>20</b>	<b>12</b>	<b>8</b>	
<b>Загальний обсяг</b>		<b>60</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	

### 3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» здійснюється у формі ліцензійного інтегрованого тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту.

Практично-орієнтований іспит оцінює відповідність компетентності студента вимогам, визначеним цією освітньою програмою, і проводиться екзаменаційною комісією Бердянського державного педагогічного університету.

Якщо Центром тестування при МОЗ України відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів державний іспит «Крок» не буде проводитися, то підсумкова атестація здійснюється Екзаменаційною комісією БДПУ згідно з вимогами до атестації після завершення навчання та повного виконання навчального плану бакалавра відповідної спеціальності на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь і навичок, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою. Для випускників підсумкова атестація бакалавра фізичної терапії, ерготерапії проводиться у вигляді іспиту з дисциплін професійної підготовки в галузі 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

### 4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти



У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) політика забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) студенто-центричне навчання, викладання та оцінювання;
- 4) зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- 5) викладацький склад;
- 6) навчальні ресурси та підтримка студентів;
- 7) управління інформацією (Інформаційний менеджмент);
- 8) публічна інформація;
- 9) поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- 10) циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система забезпечення якості освітньої діяльності БДПУ та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти щодо її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям про забезпечення якості вищої освіти.

**Матриця відповідності програмних компетентностей  
компонентам освітньої програми**

	OK 01	OK 02	OK 03	OK 04	OK 05	OK 06	OK 07	OK 08	OK 09	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38				
ЗК 01						♦	♦			♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦		♦	♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦			
ЗК 02				♦				♦		♦																	♦	♦														
ЗК 03					♦		♦	♦	♦									♦			♦				♦		♦	♦								♦	♦	♦	♦	♦		
ЗК 04					♦		♦									♦					♦				♦		♦									♦	♦	♦	♦	♦		
ЗК 05					♦				♦																								♦				♦	♦	♦	♦		
ЗК 06	♦		♦																																							
ЗК 07		♦									♦																															
ЗК 08	♦	♦			♦														♦					♦					♦				♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦		
ЗК 09	♦	♦	♦		♦						♦	♦	♦								♦					♦										♦						
ЗК 10			♦	♦	♦						♦			♦	♦	♦		♦			♦		♦			♦					♦				♦		♦	♦	♦	♦		
ЗК 11					♦			♦						♦	♦	♦		♦					♦			♦										♦	♦	♦	♦	♦		
ЗК 12	♦	♦			♦			♦	♦							♦		♦					♦			♦			♦	♦							♦	♦	♦	♦	♦	
ЗК 13						♦			♦	♦																												♦	♦	♦	♦	
ЗК 14				♦		♦																											♦				♦	♦	♦	♦	♦	
ЗК 15				♦		♦			♦																								♦				♦	♦	♦	♦	♦	
СК 01							♦				♦		♦	♦					♦	♦			♦	♦					♦	♦			♦			♦	♦	♦	♦	♦		
СК 02												♦	♦	♦	♦						♦			♦			♦									♦	♦	♦	♦	♦		
СК 03							♦									♦	♦	♦	♦	♦		♦		♦	♦				♦						♦		♦	♦	♦	♦	♦	
СК 04								♦									♦		♦	♦							♦										♦	♦	♦	♦	♦	
СК 05							♦											♦	♦	♦		♦		♦	♦				♦							♦	♦	♦	♦	♦	♦	
СК 06							♦											♦	♦	♦		♦		♦	♦				♦	♦							♦	♦	♦	♦	♦	
СК 07																		♦	♦	♦						♦										♦	♦	♦	♦	♦	♦	
СК 08																								♦		♦				♦					♦			♦	♦	♦	♦	
СК 09							♦	♦												♦	♦				♦				♦								♦	♦	♦	♦	♦	
СК 10							♦													♦	♦				♦				♦								♦	♦	♦	♦	♦	
СК 11									♦																												♦	♦	♦	♦	♦	
СК 12																♦		♦					♦				♦															
СК 13								♦	♦											♦									♦				♦	♦				♦	♦	♦	♦	♦
СК 14																										♦										♦	♦	♦	♦	♦	♦	

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР)  
відповідним компонентам освітньої програми**

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38						
ПРН 01		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦		♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦					
ПРН 02	♦	♦	♦	♦	♦			♦			♦					♦												♦																
ПРН 03	♦		♦		♦						♦	♦	♦					♦			♦	♦				♦							♦											
ПРН 04						♦	♦			♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦		♦	♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦			
ПРН 05																♦				♦					♦		♦						♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦				
ПРН 06							♦										♦		♦	♦	♦		♦	♦	♦				♦	♦			♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦			
ПРН 07							♦				♦			♦			♦	♦		♦		♦	♦	♦	♦	♦		♦	♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦		
ПРН 08							♦											♦		♦		♦	♦	♦	♦	♦		♦	♦	♦		♦	♦											
ПРН 09							♦		♦									♦	♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦		
ПРН 10							♦		♦									♦	♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦		
ПРН 11		♦						♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦				♦			♦	♦				♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	
ПРН 12				♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦							♦	♦	♦	♦		♦				♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	
ПРН 13							♦	♦	♦									♦					♦				♦		♦			♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	
ПРН 14					♦		♦	♦	♦							♦	♦		♦	♦					♦	♦	♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦
ПРН 15		♦	♦		♦			♦	♦							♦		♦				♦				♦		♦	♦			♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦
ПРН 16					♦		♦		♦			♦	♦						♦	♦	♦				♦	♦				♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦
ПРН 17					♦	♦		♦	♦	♦	♦			♦				♦	♦			♦				♦		♦	♦			♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦
ПРН 18				♦															♦																					♦	♦	♦	♦	♦

**Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях наступних систем:**

**1. Серцево-судинна та дихальна системи**

**Симптоми, синдроми та порушення:**

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки
- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер- гіпотонічний криз
- аритмія серця

**Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:**

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія

- аускультація
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску

## **2. Опорно-руховий апарат**

### **Симптоми, синдроми та порушення:**

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

### **Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:**

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

### **3. Неврологічні розлади**

#### **Симптоми, синдроми та порушення:**

- біль
- набряки
- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

#### **Засоби та методи реабілітаційного обстеження:**

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

## **Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта ерготерапевтом при порушеннях таких систем:**

### **1. Серцево-судинна та дихальна системи**

а. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- зміни у диханні (задишка, ослаблене, жорстке, патологічне бронхіальне дихання)
- запаморочення
- приступ ядухи
- набряк
- порушення ритму і провідності серця, аритмія, тахікардія
- підвищення/зниження артеріального тиску
- надмірні зусилля під час виконання заняттєвої активності
- втома

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- спостереження
- функціональні тести
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- вимірювання частоти серцевих скорочень

б. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- Бесіда, інтерв'ю
- Інструменти оцінки

в. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивного ставлення пацієнта/клієнта до власного виконання
- елементів заняттєвої активності;
- рівня функціональної незалежності пацієнта/клієнта;
- якості та безпеки виконання елементів заняттєвої активності.

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

### **2. Порушення діяльності опорно-рухового апарату**

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості

- порушення функцій суглобів та кісток
- порушення рівноваги та координації
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- візуальна аналогова шкала болю
- огляд
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- тести на визначення м'язової витривалості
- тести на рівновагу та координацію
- тести для оцінки довільних рухових функцій
- оцінювання стану кукси

2. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

### **3. Неврологічні розлади**

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- порушення м'язового тону
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення функцій жування і ковтання
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення моторно-рефлекторних та мимовільних рухових



- функцій та реакцій
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування
- огляд
- пальпація
- спостереження
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій

2. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

## **ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВПЛИВУ (ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ)**

### **Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем**

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
  - дихальні
  - загально-розвиваючі
  - аеробного характеру
  - на розтяг та розслаблення м'язів
- позиціонування
- дихальної гімнастики
- звукової гімнастики
- мануальні маніпуляційні втручання на грудній клітці
- масаж
- засоби загартування та водні процедури

### **Порушення діяльності опорно-рухового апарату**

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи:
  - на зменшення болю та набряку
  - на розвиток сили
  - на розвиток витривалості
  - на підтримку амплітуди руху
  - на гнучкість
  - на мобілізацію суглобів (суглобова гра)
  - на рівновагу
  - на координацію
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування)
  - переміщення у ліжку
  - навички сидіння
  - переміщення поза межі ліжка
  - вставання,
  - стояння,
  - хода,
  - користування допоміжними засобами для ходи та візком,
  - користування протезами,
  - самообслуговування та самогляд
- позиціонування
- масаж
- постізометрична релаксація
- преформовані фізичні чинники:
  - тепло
  - холод
  - водні процедури
  - преформована електрична енергія

## Неврологічні розлади

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
  - з опором (сила та витривалість)
  - на підтримку амплітуди руху
  - на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг)
  - на розвиток/ відновлення рівноваги
  - на розвиток/ відновлення координації
  - на розвиток/ відновлення дрібної моторики
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування)
  - переміщення у ліжку
  - навички сидіння
  - переміщення поза межі ліжка
  - вставання,
  - стояння,
  - хода,
  - користування допоміжними засобами для ходи та візком,
  - користування ортезами,
  - самообслуговування та самогляд
- позиціонування
- дихальні вправи
- мануальні маніпуляції на грудній клітці
- масаж

## ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ ЕРГОТЕРАПЕВТИЧНОГО ВПЛИВУ

### 1. Використання підготовчих методів і засобів:

- Використання преформованих фізичних чинників
  - тепло
  - холод
  - преформована електрична енергія
- Позиціонування
- Мобілізація суглобів
- Сенсорна стимуляція
- Методики фасилітації та інгібіції
- Підбір адаптивних та технічних засобів реабілітації (в т.ч. ортезів та протезів)

### 2. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму:

- функцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)
- функцій мимовільних рухових реакцій
- довільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики, зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)
- моторики і координації органів ротової порожнини
- розумових функцій (специфічних та глобальних)
- сенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної функції, сенсорної інтеграції)

### **3. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок:**

- рухових умінь та навичок (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо)
- процесуальних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватися плану дії, організовувати, пристосовуватися тощо)
- умінь та навичок соціальної взаємодії (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)

### **4. Терапевтичне використання заняттєвої активності:**

- Виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій), визначених на основі заняттєвого аналізу.
- Модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).
- Організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах:
  - активність повсякденного життя (ADLs)
  - інструментальна активність повсякденного життя (IADLs)
  - відпочинок і сон
  - освіта
  - робота
  - гра
  - дозвілля
  - соціальна участь
- Адаптація інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта
- Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин
- Проведення ерготерапевтичного втручання у групі

**Мінімально необхідне кадрове та матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія**

**Мінімальне обладнання кабінету доклінічної практики:** терапевтичні кушетки 120х200 см - 2 од; сходи різної висоти (5 см, 10 см, 15 см); паралельні регульовані бруси; мобільне дзеркало; милиці, палиці, ходунки; крісла колісні різного розміру та ступеню мобільності; еластичні джгути з опором різного ступеню; обтяжувачі на кінцівки і пальці; платформи та диски для тренування балансу, фітболи тощо; мати, подушки, валики, напіввалики; велоергометр; степпер; гантелі; шведська стінка; адаптивний кухонний інвентар, холодильник, пральна машина); імітація елементів квартири (туалет або при ліжковий туалет, ванна кімната, спальне ліжко, шафа); допоміжні засоби для побуту (засіб для одягання шкарпеток, гудзиків тощо).

**Обладнання кабінету масажу:** кушетки масажні з розрахунку 1 кушетка на 2-3 студентів в групі.

**Мінімальне обладнання для навчання методам вимірювання структурних змін та порушених функцій організму:** динамометри; пульсоксиметри; апарати для вимірювання тиску; пульсометри; каліпери; спірометри портативні – 2-3 примірники; гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки – з розрахунку один примірник на 2-3 студентів в групі; 10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір – один примірник.

**Для забезпечення клінічних практик** необхідно укласти договори про співробітництво із закладами охорони здоров'я (відповідно до Листа Міністерства охорони здоров'я України від 19 травня 2017 р. № 317/13808), соціального захисту тощо, що надають реабілітаційну допомогу в гострому, підгострому та довготривалому періодах. Обов'язковою є наявність у штаті означених закладів фізичних терапевтів та ерготерапевтів, які виконують функції клінічного керівника/методиста, та трудових угод з ними. Кількість договорів та кадровий склад закладів охорони здоров'я має забезпечити проходження практики студентами із розрахунку 5-6 осіб на одного клінічного керівника/методиста.

**Науково-педагогічний склад, який може забезпечити нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання**

Головою проектної групи навчального закладу при ліцензуванні (акредитації) освітньої програми за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» може бути особа, яка захистила дисертаційну роботу кандидата чи доктора наук за спрямуванням лікувальна фізична культура/фізична реабілітація (спеціальностей: 14.01.24, 13.00.04, 24.00.02, 24.00.03); доктора філософії та доктора наук за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Результати навчання	Фахова підготовка викладачів
1. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини і здійснення освітньої діяльності серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.	фізична культура різних груп населення; медицина; громадське здоров'я
2. Демонструвати вміння спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового та професійного спілкування; скласти різні види документів, у тому числі іноземною мовою (мовами).	філологія; психологія; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; медицина; філософія
3. Демонструвати вміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та іноземні джерела з метою отримання інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	інформатика, обчислювальна техніка; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
4. Демонструвати знання базових методів пізнання й аналізу процесів державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства; обговорювати сутність перетворень, що відбуваються в сучасній Україні; розуміти філософські категорії та поняття; пояснювати основні економічні закони та категорії.	філософія; соціологія; економіка; право
5. Застосовувати знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії, виявляти взаємозв'язки різних елементів.	біологія; медицина; педагогіка; психологія; соціальна робота; медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
6. Демонструвати вміння надавати долікарську допомогу у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати методи та засоби збереження життя.	медицина
7. Визначати симптоми та синдроми поширених захворювань людини (Додаток 1); адекватно трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).	медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; соціальна робота
8. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму (Додаток 1), активності та участі; трактувати	медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія

отриману інформацію; демонструючи доказове прийняття рішень.	
9. Демонструвати здатність до пацієнтоцентричної практичної фізичної діяльності за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових вимог та норм професійної етики.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
10. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
11. Демонструвати вміння здійснювати заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій організму (додаток 2).	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
12. Демонструвати вміння здійснювати заходи ерготерапії задля ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
13. Демонструвати вміння ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
14. Обирати відповідні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.	медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
15. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.	медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; протезисти, ортезисти
16. Демонструвати вміння вербального і невербального спілкування з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.	медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; (додатково соціальні працівники, психологи, корекційні педагоги, логопеди)
17. Демонструвати вміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія, психологія
18. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (згідно додатку 1), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
19. Демонструвати готовність оцінювати себе критично, освоювати нову фахову інформацію, поглиблювати базові знання з допомогою самоосвіти, представляти й оцінювати власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег, обмінюватися досвідом з іншими спеціалістами.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія